

## KAZI ALANINDA KONSERVASYON ÇALIŞMALARI

### Dr. Öğr. Üyesi Kozan UZUN

#### TOPRAK HARÇLI-HARÇSIZ DUVAR KALINTILARININ KONSERVASYON UYGULAMALARI: KLAZOMENAI ÖRNEĞİ

##### KLAZOMENAI'DE MİMARİ KALINTILARIN GENEL DURUMU:

- Klazomenai'de kazı çalışmalarının yürütüldüğü alanlarda ele geçen mimari kalıntılar Protogeometrik-Klasik Dönemler arasına tarihlenmektedir.
- Mimari kalıntıların tümü toprak harçlı ya da kuru duvar tekniğinde oluşturulmuştur.
- Açıığa çıkarılan duvarlarda çoğunlukla yerel kireç taşı(Urta taşı) kullanılmıştır.
- Açıığa çıkan duvarların tümü yapıların temel ve subasmanı olup kerpiç duvarlar korunmamıştır.



Klazomenai, KET Sektörü



Klazomenai, Zeytinyağı İşliği



Klazomenai, HBT Sektörü, 113 no'lu duvar



MİMARİ UNSURLARI ETKİLEYEN VE TEHDİT EDEN KOŞUL VE ETKENLER:  
ATMOSFERİK KOŞULLAR: YAĞMUR-GÜNEŞ/İŞİK/ISI-RÜZGAR  
BİYOLOJİK ETKENLER: BİTKİ ETKİNLİĞİ



1999



2016

KONTROL ALTINA ALINAMAYAN ATMOSFERİK KOŞULLARIN KİREÇ TAŞI YAPI ELEMANLARINDA NEDEN OLDUĞU BOZULMALAR:  
ÇATLAMA, KIRILMA, UFALANMA, AŞINMA, YAPRAKLAŞMA, MİKROORGANİZMA OLUŞUMLARI



KONTROL ALTINA ALINAMAYAN ATMOSFERİK KOŞULLARIN DUVARLARDA NEDEN OLDUĞU BOZULMALAR: TAŞLARI BİR ARADA TUTAN TOPRAK HARCIN / TOPRAĞIN YUMUŞAMASI, GEVŞEMESİ, BOŞLUKLARDAN SIZARAK İŞLEVİNİ YİTİRMESİ



2009 yılında, kazı sonrası görünüm



2013 yılında aynı alanın durumu

KONTROL ALTINA ALINAMAYAN ATMOSFERİK KOŞULLARIN DUVARLARDA NEDEN OLDUĞU BOZULMALAR: MİMARİ UNSURLARI TEHDİT EDEN BİYOLOJİK ETKİNLİK



##### Uygulama alanı 1: HBT sektörü, Geç Arkaik Dönem yapı kalıntıları



##### DOLGU HARCI DENEMELERİ

BAĞLAYICI: Kireç kaymağı  
AGREGA: Dere kumu, ponza tozu, seramik tozu



##### Uygulama aşaması 1: Duvarların temizlenmesi ve uygulamaya hazırlanması



- Uygulama yapılacak alanlardaki bitkiler veya bitki kökleri sökülerek duvarlar bitki kalıntılarından temizlendi.
- Uygulanacak harcin tutunabileceği bir derinlik oluşturmak üzere toprak harç tabakası yaklaşık 3-5 cm derinliğe değin kazınarak alındı. Gerekli durumlarda yüksek güçte elektrikli vakum temizleyici kullanıldı.
- Uygulama öncesi son aşamada gerek yüzeyin ıslatılması gerekse tozların bertaraf edilmesi amacı ile uygulama alanı yıkandı. Bu işlemden sünger veya su pompası kullanıldı.



2013 yılı, uygulama sonrası görünüm



2017 yılında aynı alanın durumu



2013 yılı, uygulama öncesi



2013 yılı, uygulama sonrası



2017

##### Uygulama alanı 2: KET sektörü, Protogeometrik Dönem 1 no'lu apsidal yapı.



1999 yılı, kazı sonrası görünüm



2016 yılında aynı alanın durumu



2016 yılı, uygulama öncesi görünüm

1 no'lu apsidal yapı, batı kesim, platform, 2016 yılı uygulaması.

2016 yılı, uygulama sonrası



##### 1 no'lu apsidal yapı, orta kesim, bölme duvarı, 2017 yılı uygulaması.



1999, kazı sonrası



2017 uygulama öncesi



2017 uygulama

##### Uygulama alanı 2: KET sektörü, Protogeometrik Dönem 1 no'lu apsidal yapı.

